

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ (Ακ. ιε΄, 11-32)
3 Μαρτίου 2024

Γνωστή σε όλους μας, αγαπητοί αδελφοί, ή παραβολή του άσωτου υιού, στην οποία αφιερώνεται ή δεύτερη Κυριακή του Τριωδίου. Γνωστή όμως με τον παραπάνω τίτλο, «ή παραβολή του άσωτου υιού». Είναι όμως ο άσωτος υιός ο κεντρικός ή ο μοναδικός πρωταγωνιστής αυτής της παραβολής;

Σε αυτήν την παραβολή αυτήν ένας πατέρας έμφανίζεται να μην έχει απ' την αρχή τον έλεγχο της καταστάσεως. Ζήτησε ο μικρότερος γιός να φύγει απ' το σπίτι και ο πατέρας δεν αντίταχθηκε. Όσο και να μην συμφωνούσε μέσα του με την συμπεριφορά του παιδιού του, όχι μόνο του έδωσε το μερίδιο απ' την περιουσία, αλλά και δεν προσπάθησε με λογικά επιχειρήματα να το συγκρατήσει στο σπίτι. Στα μάτια του κόσμου ένας τέτοιος πατέρας φαινόταν όπωσδήποτε άποτυχημένος. Εκείνος όμως σεβάσθηκε την έλευθερία της έπιλογής του παιδιού του, το όποιο δεν έπαυσε να αγαπά. Και όσο ήταν στην μακρινή χώρα, δεν έπαυσε να περιμένει την έπιστροφή του. Ήλθε όμως ή ώρα και το παιδί συνειδητοποίησε ότι έξω απ' το σπίτι και την διακριτική στοργή του πατέρα δεν υπάρχει ζωή άληθινή. Ο πατέρας δεν θέλησε να έπιβάλει τίποτα την στιγμή της άναχωρήσεως του παιδιού απ' το σπίτι. Τα λόγια του δεν θα είχαν κανένα άποτέλεσμα. Μίλησε όμως μέσα στην καρδιά του παιδιού ή ανάμνηση της άρχοντικής συμπεριφοράς του πατέρα και τα βιώματα της παιδικής ήλικίας απ' την άτμόσφαιρα μέσα στο σπίτι.

Και στην ώρα της έπιστροφής πάλι αυτός ο πατέρας άνοίγει την άγκαλιά του, άσπάζεται με τρυφερότητα το παιδί του, δεν καταλογίζει ευθύνες, δεν ζητεί άποζημίωση για την κατάχρηση και την σπατάλη της περιουσίας, δεν άπαιτεί έκδίκηση για την προσβολή του κύρους του στα μάτια της κοινωνίας. Δεν θέλει να άκούσει την παράκληση του άσωτου να τον δεχθεί στην θέση του δούλου, αλλά άμέσως δίνει έντολή να του φορέσουν την πρώτη στολή, έπειδή τον υποδέχεται ως κανονικό παιδί του.

Όσο και αν ένοχλήθηκε ο πατέρας απ' την συμπεριφορά του παιδιού, δεν έπαυσε να το θεωρεί παιδί του. Όσο και αν άπομακρύνθηκε ο άσωτος απ' το σπίτι του πατέρα, δεν έπαυσε να αισθάνεται ποιός ήταν ο πατέρας του. Έπειδή και στους δύο υπερίσχυσε αυτή ή αίσθηση σε όλο το διάστημα της δοκιμασίας των σχέσεών τους, τελικώς ή έπιστροφή πραγματοποιήθηκε. Το πρώτο μέρος της παραβολής κορυφώνεται, όταν ο πατέρας διατάζει τους υπηρέτες να έτοιμάσουν πανηγυρική

συνεστίαση, με τὴν πολὺ χαρακτηριστικὴ αἰτιολογία «ἐπειδὴ ὁ γιός μου νεκρὸς ἦταν καὶ ἀναστήθηκε, χαμένος ἦταν καὶ βρέθηκε».

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἐμφανίζεται ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς καὶ τὸ σκηνικὸ τῆς παραβολῆς ἀλλάζει. Ἦταν τὸ καλὸ, τὸ ὑπάκουο καὶ ἐργατικὸ παιδί τοῦ σπιτιοῦ. Ὅλη τὴν ἡμέρα ἐργαζόταν στὰ χωράφια καὶ τὸ βράδυ ἐπέστρεφε στὸ σπίτι. Ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα ἀπ' τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ ἔβγαιναν ἤχοι τραγουδιῶν, ἐπειδὴ γιόρταζαν τὴν ἐπιστροφή τοῦ ἀδελφοῦ του. Ὄταν πληροφορήθηκε τί ἀκριβῶς συνέβαινε, θύμωσε, αἰσθάνθηκε πληγωμένος καὶ ἀδικημένος. Καὶ γι' αὐτὸ ἀρνήθηκε νὰ εἰσέλθει στὸ σπίτι καὶ νὰ συμμετάσχει στὴν γιορτῆ.

Ὁ πατέρας τότε βγήκε ἔξω καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ ἀλλάξει συμπεριφορά. Ὁ διάλογος μεταξὺ τοῦ πατέρα καὶ τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ εἶναι ἀποκαλυπτικός. Ὁ μεγαλύτερος γιὸς ἐκφράζει τὰ παράπονά του πρὸς τὸν πατέρα. Θεωρεῖ τὸν ἑαυτό του ἀδικημένο, ἐπειδὴ δὲν ἀπομακρύνθηκε ἀπ' τὸ σπίτι καὶ ἐργαζόταν σκληρὰ χωρὶς ὁ πατέρας νὰ ἔχει ἐκτιμήσει τὴν προσφορά του ὅσο ἔπρεπε. «Τόσα χρόνια σοῦ δουλεύω καὶ ἓνα κατσικάκι δὲν μοῦ ἔδωσες, γιὰ νὰ διασκεδάσω μὲ τοὺς φίλους μου», εἶπε στὸν πατέρα. Καὶ προσέθεσε: «Γιατί ὑποδέχθηκες ξανὰ στὸ σπίτι τὸν γιό σου; Ἀξίζουν σὲ αὐτὸν τέτοιες τιμὲς καὶ τέτοιες γιορτές; Δὲν σπατάλησε τὴν περιουσία σου σὲ ἀσωτίες καὶ ἀμαρτίες;» Μὲ τὴν ἀνθρώπινη λογικὴ εἶχε ἀπόλυτο δίκαιο σὲ ὅσα ἔλεγε, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἔχει σημασία. Τὸ πρόβλημα εἶναι ὅτι σὲ μεγάλο βαθμὸ ἔβλεπε τὰ πράγματα διαφορετικὰ ἀπ' τὸν πατέρα.

Ὁ μεγαλύτερος γιὸς αἰσθανόταν ὅτι εἶναι ὑπάλληλος καὶ ὄχι γιός. Γι' αὐτὸ καὶ νομίζει ὅτι ἀπευθύνεται στὸν ἐργοδότη καὶ ὄχι στὸν πατέρα του. Ἀπεγνωσμένα ἐκεῖνος προσπαθεῖ νὰ τὸν συνεφέρει: «Παιδί μου», τοῦ λέει, «πῶς σκέφτεσαι ἔτσι;» Ὅλα τὰ δικά μου, δὲν εἶναι καὶ δικά σου;» Καὶ δεύτερον, ἐπειδὴ λησμόνησε ὅτι εἶναι γιός, ἔπαυσε νὰ αἰσθάνεται ὅτι εἶναι ἀδελφός. Καὶ πάλι ὁ πατέρας ἀγωνίζεται νὰ τὸν συνετίσει: «Παιδί μου, δὲν εἶναι ὁ γιός μου, ἀλλὰ ὁ ἀδελφός σου. Πρέπει νὰ χαροῦμε καὶ νὰ γιορτάσουμε, ἐπειδὴ ὁ ἀδελφός σου νεκρὸς ἦταν καὶ ἀναστήθηκε, χαμένος ἦταν καὶ βρέθηκε.» Ἡ παραβολὴ τελειώνει, ἀλλὰ δὲν μᾶς πληροφορεῖ ἂν ὁ μεγαλύτερος γιὸς ἔμεινε ὀριστικὰ ἔξω ἀπ' τὴν χαρὰ τῆς γιορτῆς ἢ ἂν τελικὰ εἰσῆλθε. Γιὰ τὸν πατέρα αὐτὸς ὁ δῆθεν ἀφοσιωμένος καὶ ἐνάρετος ἦταν στὴν πραγματικότητα τὸ μεγαλύτερο πρόβλημα. Δὲν ἔφυγε ποτὲ ἀπ' τὸ σπίτι, ἀλλὰ οὐσιαστικὰ δὲν ἦταν μέσα. Καὶ αὐτὸς χρειαζόταν νὰ μετανοήσει, ἴσως κινδύνευε περισσότερο ἀπ' τὸν ἄλλο νὰ μείνει ὀριστικὰ ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι.

Ὁ πατέρας αὐτός, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, εἶναι ὁ Θεός. Σὲ αὐτὴν τὴν παραβολὴ Αὐτὸν κυρίως θαυμάσαμε. Θὰ εἶναι μεγάλη ὁμως ἡ καταδίκη μας ἂν δὲν ἔχουμε

συνειδητοποιήσει ποιός ακριβώς εἶναι καὶ Τὸν στενοχωροῦμε.

π. Ν.Η.